

SPIS TREŚCI

PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	2
UCHWAŁA IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	5
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	6
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	11
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	15
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	19
UCHWAŁY IZBY KARNEJ	22
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ.....	24
ORZECZENIE TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ	29

**PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ,
PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**

III AZP 1/02

Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy pod rządami art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. z 1993 r. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.) możliwe jest dokonanie zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, jeżeli podmiot gospodarczy w momencie złożenia rozliczenia podatku był podatnikiem, a następnie już po złożeniu rozliczenia zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej?”

III PZP 4/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy pracownik, któremu pracodawca wypowiedział umowę o pracę jako już kolejnej osobie w związku ze zmniejszeniem zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych w trybie indywidualnym, winien zostać zaliczony do grupy pracowników z art. 1 ust. 1 ustawy z 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 z późn. zm.), o ile w okresie 3 miesięcy od dokonanego wobec niego wypowiedzenia doszło do zwolnienia grupowego?

2. Przy pozytywnej odpowiedzi na powyższe pytanie, nadto –

czy wyczerpanie trybu konsultacji z art. 38 k.p. wobec takiego pracownika zastępuje tryb z art. 2-4 tej ustawy?”

III PZP 5/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy obligatoryjne zawieszenie postępowania na podstawie przepisu art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. obejmuje również postępowanie w sprawie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach?

2. Czy proces o przywrócenie do pracy należy prowadzić po ogłoszeniu upadłości przeciwko syndykowi czy też upadłemu reprezentowanemu przez jego organy?

3. Czy wobec treści art. 60 Prawa upadłościowego dopuszczalne jest zasądzenie od upadłego odszkodowania z art. 45 § 2 k.p. przy założeniu, że to on jest stroną procesu o przywrócenie do pracy?”

III UZP 2/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy osoba urodzona po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., która przystąpiła – poprzez zawarcie umowy – do wybranego otwartego funduszu emerytalnego ma prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. Nr 28, poz. 149 ze zm.) w zw. z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz.

1118 ze zm.), jeśli do dnia 31 grudnia 1998 r. spełniła warunki do nabycia tego prawa?"

UCHWAŁA IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 30/01 – z dnia 13 lutego 2002 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Komisji Krajowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” skierowany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego:

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach są – bez względu na status własnościowy pracodawcy – prace wymienione w § 4 – 8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 7/02

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o unieważnienie małżeństwa z powodu choroby psychicznej albo niedorozwoju umysłowego jednego z małżonków sąd ustala istnienie okoliczności, o których mowa w art. 12 § 1 zdanie drugie k.r.o.?”

III CZP 8/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy sporządzenie przez pełnomocnika zapisu na sąd polubowny możliwe jest tylko w razie udzielenia przez mocodawcę pełnomocnictwa szczególnego (art. 98 zd. 2 k.c.)?”

III CZP 9/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podstawą do wyliczenia przez komornika kosztów postępowania zabezpieczającego egzekucję świadczenia pieniężnego – w trybie art. 770 k.p.c. w zw. z art. 743 k.p.c. – powinien być art. 49, czy też może nim być art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, w brzmieniu przed zmianą tego artykułu dokonaną ustawą z 18

września 2001 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1482)?”

III CZP 10/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy osoba poproszona przez testatora jedynie o umówienie i sprowadzenie notariusza, która następnie pozostaje w jednym pomieszczeniu z osobami biorącymi udział w akcie notarialnym w trakcie jego sporządzania, jest «osobą obecną» w rozumieniu art. 92 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 lutego 1991r. Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 22, poz. 91 ze zm.), której brak podpisu odbiera aktowi notarialnemu charakter dokumentu urzędowego?”

III CZP 11/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy na gruncie obowiązywania ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 ze zm.) dopuszczalne było dokonanie przez spółdzielnię mieszkaniową przydziału spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego członkowi tej spółdzielni w sytuacji, gdy wcześniej na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego, dokonano częściowego zniesienia współwłasności nieruchomości i ustanowiono odrębną własność tego lokalu, przyznaną na rzecz spółdzielni mieszkaniowej?

a w przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie 1

2. Czy do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości lokalowej – spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego – potrzebna była zgoda wszystkich dotychczasowych współwłaścicieli nieruchomości, z której ten lokal wyodrębniono?

3. Czy w przypadku dopuszczalności obciążenia nieruchomości lokalowej ograniczonym prawem rzeczowym, tj. własnościowym spółdzielczym prawem do lokalu mieszkalnego – wpis tego prawa następuje w dziale III księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości lokalowej, czy też może być prowadzona odrębna księga wieczysta dla tego prawa?”

III CZP 12/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy postanowienie co do istoty sprawy wydane na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu nieprocesowym jest orzeczeniem istniejącym w sytuacji, gdy przewodniczący sporządzając jednocześnie z sentencją uzasadnienie złożył podpis jedynie pod tym uzasadnieniem a nie podpisał sentencji?”

III CZP 13/02

Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy zasądzając od strony przegrywającej zwrot kosztów procesu na podstawie spisu kosztów sąd bezwzględnie związany jest określoną w nim wysokością wynagrodzenia adwokata, o ile mieści się ona w granicach stawek określonych w rozporządzeniu

Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013), czy też może odpowiadającą mu kwotę zredukować, jeżeli uzgodniona w umowie z klientem opłata rażąco narusza kryteria wskazane w § 4 rozporządzenia?

2. Czy i w jaki sposób powinna być udokumentowana wysokość określonego w spisie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika?

3. Czy do kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.) strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego zalicza się podatek VAT uregulowany w ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.)?”

III CZP 14/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy obowiązek wynikający z art. 32 ust. 3 w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 86, poz. 433 ze zm.) oraz § 24 ust. 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 maja 1996 r. (Dz. U. Nr 65, poz. 320) polegający na ponoszeniu pełnych kosztów zużycia urządzeń technicznych zamontowanych w kwaterze oraz ponoszeniu kosztów wykonania robót malarskich w kwaterze w przypadku zgonu osoby uprawnionej do kwatery zajmującej kwaterę do chwili swojej śmierci obciąża jej spadkobierców zgodnie z art. 922 k.c.?”

III CZP 15/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Jakie skutki prawne wywołuje dokonanie przez przedsiębiorstwo państwowe czynności prawnej polegającej na sprzedaży udziałów, gdy przedsiębiorstwo to nie zgłaszało w ogóle organowi założycielskiemu zamiaru dokonania sprzedaży udziałów – art. 46a ust. 1a w zw. z art. 46a ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 z późn. zm.)?”

Czy w takiej sytuacji można mówić o bezwzględnej nieważności czynności prawnej (sprzedaży udziałów) – art. 58 § 1 k.c. – jako sprzecznej z bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa, tj. art. 46a ust. 1a w zw. z art. 46a ust. 1 cyt. ustawy, bądź mającej na celu obejście ustawy, tj. cyt. wyżej artykułów ustawy, czy też o bezskuteczności zawieszonyj czynności prawnej do czasu niewyrażenia zgody przez organ założycielski (art. 63 k.c.), ewentualnie, czy taka czynność prawna jest ważna, gdyż przepisy ustawy o przedsiębiorstwach państwowych nie przewidują sankcji nieważności?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 77/01 – z dnia 17 stycznia 2002 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu:

1. „Na jakim etapie postępowania sądowego występować musi łącznik jurysdykcyjny przewidziany art. 1103 pkt 2 k.p.c. uzasadniający jurysdykcję sądów polskich?

2. Jakie obce prawo należy zastosować na podstawie art. 31 § 1 p.p.m. dla oceny miejsca powstania i wykonania zobowiązania wynikającego z czynności prawnej w sytuacji, gdy osoba dochodząca roszczeń regresowych na podstawie art. 140 § 1 k.r.o. w czasie dostarczania środków utrzymania mieszkała w Izraelu i nadal tam mieszka wraz z osobą (ur. we Francji), której środki te dostarczała, zaś strona pozwana mieszkała w tym czasie i nadal mieszka we Francji?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 76/01 – z dnia 24 stycznia 2002 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie:

1. „Czy umowa sprzedaży budynku z mieszczącym się w nim lokalem (dawnym mieszkaniem zakładowym) z naruszeniem przysługującego najemcy pierwszeństwa w nabyciu mieszkania (brak powiadomienia o sprzedaży) – jest ważna?

2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie zawarte w pkt 1 czy najemca może skutecznie kierować swoje roszczenie płynące z prawa pierwszeństwa do nabycia lokalu do obecnego właściciela budynku?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 81/01 – z dnia 14 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach:

W razie przelewu wierzytelności pieniężnej, dłużnik powinien dokonać zapłaty, jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone, w miejscu zamieszkania lub w siedzibie (siedzibie przedsiębiorstwa) nabywcy wierzytelności w chwili spełnienia świadczenia. Samo wskazanie dłużnikowi przez wierzyciela rachunku bankowego, na który ma zapłacić, nie rozstrzyga o miejscu spełnienia świadczenia. Gdy dłużnik nie zastosował się do żądania zapłaty na wskazany przez nabywcę wierzytelności rachunek, sądem miejsca wykonania zobowiązania (art. 34 i 488 § 1 k.p.c.) jest sąd miejsca zamieszkania lub siedziby (siedziby przedsiębiorstwa) nabywcy wierzytelności w chwili wytoczenia powództwa.

III CZP 85/01 – z dnia 15 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu:

Ubezpieczyciel odpowiada na podstawie § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 96, poz. 475 ze zm.) za szkody wyrządzone w mieniu przez nieznanego sprawcę kierującego skradzionym pojazdem mechanicznym, którego posiadacz korzystał z ochrony ubezpieczeniowej.

III CZP 86/01 – z dnia 15 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

Jeżeli przyjmujący zamówienie skutecznie nie usunął wad dzieła w wyznaczonym terminie (art. 637 § 1 k.c.), zamawiający nie może żądać upoważnienia przez sąd do usunięcia wad na koszt przyjmującego zamówienie (art. 480 § 1 k.c.).

III CZP 3/02 – z dnia 27 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi:

Przepis art. 626¹ § 1 k.p.c. ma zastosowanie także w postępowaniu apelacyjnym.

III CZP 4/02 – z dnia 27 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

Apelacja od postanowienia o odmowie wpisu firmy przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego podlega opłacie w wysokości stałej określonej w § 45 ust. 13 w zw. z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154, poz. 753 ze zm.) wówczas, gdy zaskarżone postanowienie wydano po rozpoznaniu wniosku przedsiębiorcy o wpis do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, wniesionego na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770 ze zm.).

III CZP 1/02 – z dnia 28 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie:

Przepis art. 124 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.) jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 231

§ 2 k.c.

III CZP 6/02 – z dnia 28 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie:

Syndyk masy upadłości banku może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, o którym mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.).

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

V CKN 1119/00 – postanowienie z dnia 14 czerwca 2000 r.

Artykuł 51 ust. 4 Konstytucji dotyczy tylko informacji obejmujących dane osobowe.

I CKN 179/99 – wyrok z dnia 5 września 2001 r.

Sąd rozpoznający apelację bierze przy orzekaniu pod uwagę z urzędu stan sprawy, bez względu na stanowiska stron.

II CKN 559/99 – wyrok z dnia 11 października 2001 r.

Okoliczność, że przedmiotem opublikowania w prasie jest wywiad nie opatrzony komentarzem redakcyjnym, nie zwalnia wydawcy od odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych wypowiedzią osoby udzielającej wywiadu.

V CKN 631/00 – wyrok z dnia 12 października 2001 r.

Ukryta pod pozorną darowizną umowa sprzedaży nieruchomości nie czyni zadość wymaganiu formy aktu notarialnego (art. 158 zd. 1 k.c.) dla umowy sprzedaży, także wtedy, gdy w formie tej nastąpiła pozorna darowizna. Umowa taka jest więc zawsze nieważna.

I CKN 441/99 – wyrok z dnia 9 listopada 2001 r.

Osoba, która spełniła świadczenie pieniężne wynikające z przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 20, poz. 105 ze zm.) może żądać jego zwrotu od sprawcy jeżeli ponosi

on odpowiedzialność za szkodę na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych.

I CKN 489/99 – wyrok z dnia 9 listopada 2001 r.

Błąd w zakresie wykładni prawa regulującego dopuszczalność wystawienia tytułu wykonawczego przez przedsiębiorstwo energetyki ciepłej w okresie następującym po jego komunalizacji, ze względu na zawiły stan prawny, nie może być utożsamiany z winą w rozumieniu przepisów o czynach niedozwolonych (art. 415 k.c.).

I CZ 165/01 – postanowienie z dnia 21 listopada 2001 r.

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające kasację (art. 393¹⁸ k.p.c.) przepis art. 380 k.p.c. ma zastosowanie.

V CKN 477/00 – wyrok z dnia 29 listopada 2001 r.

1. Osoba trzecia, która po odmowie dobrowolnego spełnienia świadczenia, spełnia je dopiero na podstawie zapadłego przeciwko niej wyroku sądowego, realizuje w ten sposób przysługujące jej prawo do obrony. Dlatego w wytoczonym następnie przez nią procesie regresowym można tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach skutecznie powoływać się na to, że dochodzone roszczenie zwrotne zostało zawyżone o zbędne koszty procesu z pierwszej sprawy, o dodatkowe odsetki.

2. W sporze o zasądzenie roszczenia regresowego zarzut wadliwości prowadzonego procesu w pierwszej sprawie może być rozpoznawany tylko z inicjatywy pozwanego dłużnika, a nie badany

przez sąd z urzędu.

V CKN 489/00 – wyrok z dnia 29 listopada 2001 r.

W wypadku umowy ubezpieczenia zaopatrzenia dzieci przedmiotem waloryzacji jest świadczenie pieniężne ubezpieczyciela będące elementem jego zobowiązania od chwili zawarcia umowy, bez względu na określony umową termin spełnienia tego świadczenia.

V CKN 616/00 – wyrok z dnia 29 listopada 2001 r.

W razie skierowania egzekucji do rzeczy obciążonej zastawem zastawnik jest uprawnioną osobą trzecią w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c.

V CKN 1537/00 – wyrok z dnia 29 listopada 2001 r.

Jeżeli w toku procesu powód dokona przelewu dochodzonej wierzytelności na osobę trzecią, pozwany może skutecznie zgłosić do potrącenia wzajemną wierzytelność przysługującą mu wobec powoda do czasu powzięcia wiadomości o dokonanym przelewie.

V CKN 1725/00 – wyrok z dnia 29 listopada 2001 r.

Za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego i Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

I CKN 1260/00 – postanowienie z dnia 29 stycznia 2002 r.

W sprawach o udzielenie zezwolenia na dokonanie przez

jednego z małżonków czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym kasacja nie przysługuje (art. 519¹ § 2 pkt 1 k.p.c. w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego ... Dz. U. Nr 48, poz. 554).

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 7/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Jakiej treści decyzję winien wydać sąd rozpoznający wniosek prokuratora złożony w trybie art. 324 k.p.k. w razie stwierdzenia braku podstaw do orzeczenia środka zabezpieczającego?”

I KZP 8/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy ujawnienie się po rozprawie dokończonej w trybie art. 376 § 2 k.p.k. okoliczności obiektywnie uniemożliwiającej oskarżonemu stawiennictwo na tę rozprawę zawsze skutkuje pojawieniem się bezwzględnej przyczyny odwoławczej przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., czy też norma art. 376 § 2 k.p.k. wymaga, aby okoliczność taka znana była Sądowi pierwszej instancji do czasu podjęcia decyzji o dokończeniu rozprawy?

W razie zaś udzielenia pozytywnej odpowiedzi na pierwszą część powyższego pytania:

2. Czy zawarte w art. 377 § 3 k.p.k. sformułowanie «uniemożliwia doprowadzenie na rozprawę» wymaga wcześniejszego podjęcia decyzji o doprowadzeniu oskarżonego na rozprawę?”

I KZP 9/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione

do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy można uznać, że prowadzenie bez zezwolenia Ministra Finansów gier w automatach losowych w okresie od czerwca 1995 r. do 23 września 1997 r. stanowi przestępstwo z art. 108 § 1 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym od dnia 17 października 1999 r. do dnia 28 lutego 2001 r. jako przepisu stanowiącego *lex specialis* w stosunku do art. 107 § 1 k.k.s., który gry losowe w automatach losowych w okresie od dnia 23 listopada 2000 r. do dnia 28 lutego 2001 r. zdepenalizował?”

I KZP 10/02

Pytanie prawne Sądu Rejonowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy osoba (ewentualnie instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna bez osobowości prawnej) uczestnicząca jako strona (lub inny podmiot, którego bezpośrednio dotyczyć będzie rozstrzygnięcie) w postępowaniu sądowym lub innym prowadzonym na podstawie ustawy może być pokrzywdzonym w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k. przestępstwem z art. 233 § 4 k.k., polegającym na przedstawieniu przez biegłego, rzeczoznawcę lub tłumacza fałszywego tłumaczenia lub opinii mającej stanowić dowód w tym postępowaniu?”

I KZP 11/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy wyczerpuje znamiona przestępstwa oszustwa pod postacią wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd albo wyzyskania jego błędnego przekonania, takie działanie sprawcy, które wbrew

warunkom wcześniej zawartej z pokrzywdzonym umowy wywołuje uruchomienie w pełni zautomatyzowanych operacji, prowadzących do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego bez udziału tzw. czynnika ludzkiego i bez aktualnego dla działania sprawcy badania jego uprawnienia do korzystania z uproszczonych procedur poboru mienia znajdującego się w dyspozycji pokrzywdzonego?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 34/01 – z dnia 25 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Częstochowie:

„Jaki gdy chodzi o czeki – jest zakres ochrony prawnej z art. 310 § 1 k.k. – w szczególności czy objęte są nią wszystkie rodzaje czeków czy tylko niektóre, a w szczególności czy obejmuje ona również czeki imienne z rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 1/02 – z dnia 25 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Tarnowie:

„Czy sprawca dopuszczający się przestępstwa oszustwa polegającego na uzyskaniu kredytu na zakup określonej rzeczy, który to kredyt zabezpieczony jest przewłaszczeniem na zabezpieczenie (art. 101 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe – Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.) dotyczącym nabytej rzeczy, ponosi odrębną odpowiedzialność karną także za przestępstwo przywłaszczenia (art. 284 § 2 k.k.) odnośnie tej rzeczy w przypadku zbycia jej przed spłatą kredytu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 2/02 – z dnia 25 lutego 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach:

W sytuacji, gdy skazany wykonał obowiązki wynikające z istoty kary ograniczenia wolności i pozostałe obowiązki z nią związane, z wyjątkiem obowiązku naprawienia szkody, sąd

orzekający na podstawie art. 65 k.k.w. o zamianie tej kary na karę zastępczą przyjmuje za podstawę orzeczenia zakres kary pozostającej jeszcze do wykonania, ustalony w trybie art. 64 k.k.w.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

IV KKN 328/97 – wyrok z dnia 9 października 2001 r.

W postępowaniu kasacyjnym dopuszczalne jest wydanie orzeczenia na korzyść oskarżonego także wówczas, gdy Sąd Najwyższy stwierdzi nie wymienione w art. 435, 439 i 455 k.p.k. i nie podniesione w kasacji takie rażące naruszenie prawa, z powodu którego zaskarżone orzeczenie jest sprzeczne z zasadami odpowiedzialności karnej lub z zasadami procesu karnego obowiązującymi w demokratycznym państwie prawnym.

II KKN 581/98 – wyrok z dnia 10 października 2001 r.

W tych wypadkach, w których udział obrońcy oskarżonego w rozprawie, z mocy stosownych przepisów kodeksu postępowania karnego, jest obowiązkowy, jego niestawiennictwo na którykolwiek z terminów rozprawy bądź oddalenie się przez niego z jakichkolwiek powodów w czasie jej trwania, stanowi, aż do chwili udania się sądu na naradę, oczywistą przeszkodę do kontynuowania rozprawy i musi prowadzić do jej przerwania.

IV KKN 165/97 – postanowienie z dnia 17 października 2001 r.

Dziennikarskie prawo do krytyki, wywodzące się z Konstytucji RP z 1997 r. i z art. 41 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 ze zm.) nie jest nieograniczone i nie może być rozumiane jako prawo stawiania gołosłownych bądź niedostatecznie sprawdzonych zarzutów.

II KKN 304/01 – wyrok z dnia 28 listopada 2001 r.

Uchylenie po dniu 17 października 2001 r. w trybie kasacji wyroku sądu rejonowego jako odwoławczego, tzn. wyroku wydanego przez ten sąd w wyniku rozpoznania odwołania od orzeczenia kolegium do spraw wykroczeń, oznacza, że przedmiotem ponownego rozpoznania staje się znów odwołanie od orzeczenia kolegium, a tym samym sprawę należy przekazać sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, a nie do rozpoznania w pierwszej instancji.

IV KKN 563/97 – wyrok z dnia 7 grudnia 2001 r.

Odpowiedzialność karna biegłego za przestępstwo tzw. fałszu intelektualnego dotyczy poświadczenia faktów, które poddają się weryfikacji z punktu widzenia ich prawdziwości lub fałszu, natomiast nie obejmuje samych ocen.

IV KKN 229/01 – wyrok z dnia 10 grudnia 2001 r.

Przepisy art. 184 § 3 i 4 k.p.k. muszą być wykładane w powiązaniu z treścią art. 6 ust. 3d Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, co prowadzi do wniosku, iż przesłuchując świadka anonimowego w toku postępowania jurysdykcyjnego sąd ma obowiązek zapewnienia oskarżonemu lub (i) jego obrońcy sposobności zadania świadkowi pytań, co jest elementarnym warunkiem umożliwiającym podjęcie przez obronę próby weryfikacji dowodowej wartości tych zeznań.

V KZ 50/01 – postanowienie z dnia 2 stycznia 2002 r.

W art. 101 § 1 pkt 2 *in principio* k.p.k. użyto sformułowania „osoba nieuprawniona do orzekania” w odniesieniu do sprawy, w której wydano orzeczenie będące przedmiotem postępowania o

stwierdzenie nieważności. Nieuprawniona do orzekania jest zatem osoba, której udział w wydaniu tego orzeczenia nastąpił z przekroczeniem ustawowych granic jej uprawnień do orzekania.

III KO 62/01 – postanowienie z dnia 8 stycznia 2002 r.

Przy przekazywaniu sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 11a ustawy – przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego wybór sądu, któremu przekazuje się sprawę, nie może być dokonywany wyłącznie na podstawie wiedzy na temat obsady sędziowskiej i zakresu zaległości w tym sądzie, jako czynników gwarantujących uniknięcia przedawnienia karalności czynu, którego sprawa dotyczy, ale powinno się przy nim uwzględniać także inne elementy, rzutujące potencjalnie na realność wykonania przez ten sąd zadań postępowania karnego, o jakich mowa w art. 2 § 1 k.p.k.

II KKN 380/99 – postanowienie z dnia 10 stycznia 2002 r.

Uchylenie w trybie kasacji wyroku sądu w sprawie o wykroczenie powoduje odżycie biegu przedawnienia, o jakim mowa w art. 45 § 2 k.w. w jego brzmieniu od dnia 1 września 1998 r., ale tylko wówczas, gdy wyrok ten odnosi się do wykroczenia popełnionego po dniu 1 września 1998 r., w razie zaś uchylenia w tym trybie wyroku dotyczącego wykroczenia popełnionego przed dniem 1 września 1998 r., przedawnienie ustala się według treści art. 45 § 1 k.w. w jego brzmieniu sprzed tej daty, co oznacza, że termin przedawnienia wynosi rok i liczy się od daty popełnienia czynu, a tym samym obecnie, po takim uchyleniu, Sąd Najwyższy powinien jednocześnie umorzyć postępowanie z uwagi na upływ terminu przedawnienia.

V KKN 399/99 – wyrok z dnia 16 stycznia 2002 r.

1. Chodzenie po pasach dla pieszych, które przeznaczone są dla przejścia przez jezdnię, a nie do spacerowania i chodzenia po nich, wyczerpuje w pełni znamiona czynu określonego w art. 90 k.w.

2. Uchylenie w trybie kasacji wyroku w sprawie o wykroczenie powoduje – z uwagi na szczególne unormowanie zawarte w § 2 art. 45 k.w., nieznanie prawu karnemu – odzicie na nowo biegu terminu przedawnienia wykroczenia w rozmiarze określonym w § 1 art. 45 k.w., także w sytuacji, gdy okres ten w całości już upłynął.

II KKN 368/99 – wyrok z dnia 17 stycznia 2002 r.

Wprawdzie w przepisie art. 537 § 2 k.p.k. jest mowa o oczywiście niesłusznym skazaniu, ale rozumowanie *a maiori ad minus* prowadzi do wniosku, że przepis ten ma także zastosowanie w wypadku oczywiście niesłusznego przypisania odpowiedzialności i warunkowego umorzenia postępowania.

I KZP 30/01 – postanowienie z dnia 29 stycznia 2002 r.

Użyty w art. 198 k.k. zwrot „brak zdolności (...) do rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem” odpowiada zawartemu w art. 31 § 1 k.k. opisowi niepoczytalności spowodowanej chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym.

I KZP 33/01 – postanowienie z dnia 29 stycznia 2002 r.

Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w sytuacji, w której postępowanie karne zostaje warunkowo umorzone, pozostaje fakultatywny. Przepis art. 67 § 3 *in fine* k.k. jest bowiem w zakresie

orzekania tego środka karnego przepisem szczególnym w stosunku do art. 42 § 2 k.k. i wyłącza stosowanie tego ostatniego w zakresie przez siebie objętym, a więc przy warunkowym umorzeniu postępowania.

ORZECZENIE TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ

WKN 18/01 – postanowienie składu siedmiu sędziów z dnia 20 listopada 2001 r.

1. Termin do wytoczenia powództwa cywilnego (art. 62 k.p.k.) nie może być odnoszony do wniosku o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k.

2. Jeżeli pokrzywdzony działa na rozprawie głównej w charakterze strony (np. oskarżyciela posiłkowego), to wniosek o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody po myśli art. 46 § 1 k.k. może złożyć również po zamknięciu przewodu sądowego w ramach „głosów stron” (art. 406 k.p.k.).